

Plaatsingslijst

Archief

Archief Kardinaal van Rossum Instituut

Lijst gegenereerd op : 2021-06-02

Archiefnummer : 949

Archiefnaam : KARD

Datering : 1951-1986

Beschrijving : Verslagen van vergaderingen van stichtingsbestuur, algemeen en dagelijks bestuur, en staf; verslagen van bestuursvergadering van diverse door KAROSI opgerichte stichtingen voor (ontwikkelings)hulp in Afrika; accountantsrapporten; correspondentie en brievenboeken; stukken betreffende radiozenders in Afrika; Stukken betreffende de Landscommanderij Nederland van de Ridderorde van het Heilig Graf; subsidieaanvragen. Bevat tevens archivalia afkomstig van zuster F.M. Floris, verpleegster-vroedvrouw.

Catalogus : [Archief Kardinaal van Rossum Instituut](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2021-03-04

Ten Geleide

Kardinaal van Rossum Instituut (1951-1986)

1. Geschiedenis van de archiefvormer^[1]

Het idee om te komen tot de oprichting van een internationaal katholiek centrum voor sociale en culturele bijstand was gegroeid uit de langdurige bemoeiingen van [G.H.L. Zeegers](#) met de belangrijke sociaal-kerkelijke vraagstukken, waarmee hij als directeur van het Internationaal Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut werd geconfronteerd. Hij was van mening dat de discussies over hulp aan niet-westerse gebieden in het algemeen getuigden van een belangrijk tekort aan kennis op het terrein van de sociologie van de niet-westerse gebieden. De unieke mogelijkheid voor de katholieken om hulp te bieden aan de inheemse bevolkingen was volgens hem gelegen in de missies.

Om een indruk te krijgen van de mening van missionarissen en inheemse bevolking ten aanzien van maatschappelijke ontwikkeling in deze landen, maakte Zeegers in het voorjaar van 1955 een uitgebreide reis door Oost-Afrika. Het verblijf in Afrika overtuigde Zeegers van zijn mening dat er een hulpverleningsplan diende te komen voor Afrika. De bestaande katholieke organisaties voor missiehulp voldeden volgens hem niet aan de eisen die nodig waren voor zo'n hulpverleningsplan. Wetenschappelijke research en planning leken hem onmisbaar voor de opzet en uitvoer van integrale sociale en culturele hulpprojecten. Alleen een katholieke orgaan dat technisch veelzijdig gespecialiseerd is en met een internationale structuur kon in zijn ogen dergelijke hulpprojecten verzorgen.

Zo werd op 30 juli 1956 de Stichting Kardinaal van Rossum Instituut (KAROSI) opgericht. L.N. Deckers werd voorzitter van de stichting en Zeegers werd benoemd tot secretaris-generaal. De stichting had als doel het uitvoeren door katholieken van alle sociale en culturele activiteiten op het terrein van de maatschappelijke en technische hulpverlening aan ontwikkelingslanden. Voor de uitvoering van diverse soorten projecten werden al spoedig dochterstichtingen in het leven geroepen. Samen met KAROSI vormden zij een federatie met als gemeenschappelijk administratiekantoor het KAROSI-bureau in Huize Duinauwe te Wassenaar

De volgende stichtingen maakten deel uit van de KAROSI-familie:

- * *Vrienden van CAROSI, voorheen Stichting Vrienden van het Kardinaal van Rossum Instituut*, met als doel het werk van de stichting CAROSI te propageren en te bevorderen.
- * *Nederlands Leprafonds (NLF)*, met als doel het welzijn van de leprozen, alsmede de leprozenbestrijding te bevorderen.
- * *Stichting Prof. Dr. H.J.M. Weve*, met als doel oogheelkundige en sociale hulp aan oogzieken en blinden in Kenya te verstrekken. De stichting was vernoemd naar de oogarts H.J.M. Weve.
- * *Stichting Missiehulpcorps*, met als doel morele, sociale en materiële steun te verlenen aan Nederlandse missionarissen.
- * *Stichting Hart van Afrika, voorheen Stichting Vluchtelingenhulp Ruanda*, met als doel het verlenen van materiële, sociale en geestelijke hulp aan vluchtelingen uit Ruanda.
- * *Stichting Stern van Afrika*, met als doel de bouw van radio- en televisiezenders, alsmede het bevorderen van het geven van medewerking aan andere radio- en televisiezenders in en voor Afrika als bijdrage aan de ontwikkeling van dit werelddeel. De stichting richtte in Liberia een radiozender op.
- * *Stichting Wereldlepradag Nederland (WLN)*, met als doel het bevorderen van leprabestrijding door jaarlijks bij gelegenheid van Wereldlepradag fondsen te werven en deze ter beschikking te stellen van organisaties, welke op dit gebied werkzaam zijn.
- * *Stichting Wereldwijd*, met als doel het geven van steun bij sociale, culturele en economische ontwikkeling en het lenigen van de acute noden in de wereld, in het bijzonder in ontwikkelingslanden.
- * *Stichting Vrouw en Wereld (Woman and World), voorheen Stichting Alvorado de Brasil (Morgenlicht van Brazilië)*, met als doel de bevordering van de opleiding en de opvoeding van meisjes en vrouwen, in het bijzonder in huishoud- en nijverheidsonderwijs in Brazilië.
- * *Helen Keller Stichting*, met als doel het verlenen van financiële en deskundige bijstand aan in ontwikkelingslanden gevestigde of te vestigen onderwijsinstellingen voor gehoorgestoorden.
- * *Stichting Vriendschap Nederland-Ierland (VNI)*, met als doel kinderen, soms ook bejaarden, uit Noord-Ierland op vakantie te sturen naar het buitenland en de uitwisseling van Nederlandse en Ierse jongeren.
- * *Stichting Kinder Wereld Vriendschap (KWV)*, met als doel kinderen van alle landen met elkaar in contact te brengen en vriendschapsbanden te doen aanknopen en onderhouden.
- * *Stichting Telex*, met als doel het geven van bekendheid aan ontwikkelingslanden, ontwikkelingssamenwerking en aan ontwikkelingswerkers door middel van de uitgave van het periodiek *Telex* en andere periodieken.
- * *Stichting Comité Ontwikkelingssamenwerking Haïti-Nederland (COHAN)*, met als doel de ontwikkelingssamenwerking tussen Haïti en Nederland te bevorderen.

- * *Stichting Vredesschip Fonds Nederland*, met als doel het werven van fondsen voor de bouw van radiostudio's op een schip waarmee vredesboodschappen konden worden uitgezonden.
- * *Stichting Ziekenhuis Nigeria*, met als doel mee te helpen aan de verbetering van de geestelijke en lichamelijke volksgezondheid in Nigeria. De stichting stichtte en ondersteunde een polikliniek, kraamafdeling en doktershuis.
- * *Stichting Franciscus van Galen*, opgericht op 5 april 1967 door de stichting Missie Hulpcorps, was belast met de melaatsenzorg in het lepradorp Agua de Dios te Colombia. De stichting met als hoofdzetel Bogotá was een filiaal van de Stichting Missie Hulpcorps.
- * *Stichting Missie-Pers-Radio (MIPERA)*, opgericht in samenwerking met de Stichting [Instituut van de Missiepers](#), gevestigd te Rhenen, met als doel om door middel van pers, radio en televisie, in het bijzonder in Afrika, Azië en Latijns-Amerika, bij te dragen tot het herstellen, handhaven en vestigen van menselijke verhoudingen naar christelijke opvatting zonder enige vorm van discriminatie.

Naast de hierboven aangeduide dochterstichtingen was er vanaf de oprichting van KAROSI een hechte samenwerking met de Stichting Landscommanderij Nederland van de Ridderorde van het Heilig Graf van Jeruzalem, waarvan Zeegers landscommandore was. Daarnaast onderhield KAROSI nauwe contacten met de Stichting Genootschap van Jeruzalemvaarders, dat opgericht was en onder bescherming stond van de Ridderorde van het Heilige Graf en de Nederlandse provincie van de Militia Christi.

In 1966 werd in verband met een naamswijziging de statuten van KAROSI gewijzigd. De naam werd veranderd in het meer internationaal klinkende CAROSI, de afkorting van de spreuk *Caritate Orbis Signetur* (Naastenliefde Wereldwijd) en van Cardinaal van Rossum Instituut (Cardinal van Rossum Institute).

Halverwege de jaren zeventig verschenen in de media berichten over mogelijke frauduleuze handelingen van Zeegers en raakten CAROSI en haar dochterstichtingen in diskrediet. Aanleiding hiertoe was de wijze waarop hij omsprong met de gelden die waren opgehaald door het Nederlands Leprafonds voor het Columbiaanse lepradorp Agua de Dios. Na diverse rechtszaken werden Karosi en de dochterstichtingen in het begin van de jaren tachtig opgeheven.

2. Verantwoording van de inventarisatie

In de periode februari tot en met april 2000 zijn - in het kader van het KDC Ontsluitingsproject 1997-2002 - de archieven van KAROSI en verwante stichtingen door middel van een basislijst nader ontsloten. In grote lijn is hierbij uitgegaan van een nauwkeurige beschrijving van de basisdocumenten (de ruggengraat) van het archief naast meer globale, trefwoordachtige beschrijvingen van de overige documenten.

De basislijst is verdeeld in de drie hoofdruubrieken. Alleen het KAROSI-archief zelf is onderverdeeld in vier subrubrieken waarbij de uitgangspunten van de basislijst zijn toegepast.

1 *Stichting Kardinaal van Rossum Instituut (KAROSI)*

- 1.1 Bestuursvormen
- 1.2 Correspondentie
- 1.3 Overige basisdocumenten
- 1.4 Niet-basisdocumenten

2 *Dochterstichtingen*

- 2.1 Stichting Vrienden van CAROSI, voorheen Stichting Vrienden van het Kardinaal van Rossum Instituut
- 2.2 Stichting Nederlands Leprafonds (NLF)
- 2.3 Stichting Prof. Dr. H.J.M. Weve
- 2.4 Stichting Missiehulpcorps
- 2.5 Stichting Hart van Afrika, voorheen Stichting Vluchtelingenhulp Ruanda
- 2.6 Stichting Stem van Afrika
- 2.7 Stichting Wereldlepradag Nederland (WLN)
- 2.8 Stichting Wereldwijd
- 2.9 Stichting Vrouw en Wereld (Woman and World), voorheen Stichting Alvorado de Brasil (Morgenlicht van Brazilië)
- 2.10 Helen Keller Stichting
- 2.11 Stichting Vriendschap Nederland-Ierland (VNI)
- 2.12 Stichting Kinder Wereld Vriendschap (KWV)
- 2.13 Stichting Telex
- 2.14 Stichting Comité Ontwikkelingssamenwerking Haïti-Nederland (COHAN)
- 2.15 Stichting Vredesschip Fonds Nederland
- 2.16 Stichting Ziekenhuis Nigeria
- 2.17 Stichting Franciscus van Galen
- 2.18 Stichting Missie-Pers-Radio (MIPERA)

3 Gedeponeerde archieven

3.1 Stichting Landscommanderij Nederland van de Ridderorde van het heilig Graf van Jeruzalem

3.2 Stichting Genootschap van Jeruzalemvaarders

3.3 Nederlandse provincie van de Militia Christi

Het archief van KAROSI, de dochterstichtingen en de gedeponeerde archieven bevonden zich voor aanvang van de inventarisatie in de "collectie Zeegers" en waren vermengd met de persoonlijke archivalia van G.H.L. Zeegers en enkele meters archivalia betreffende het Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut (KASKI). De collectie Zeegers had een omvang van ongeveer 50 meter en was slechts door middel van een zeer globale magazijnlijst toegankelijk.

De KAROSI-archieven zijn van de collectie Zeegers afgescheiden en als een apart archief behandeld. De totale omvang van dit archieffonds bedraagt 13,25 meter.

De in de KAROSI-archieven aangetroffen boeken, brochures, jaarverslagen en periodieken zijn overgebracht naar de afdeling Bibliotheek van het KDC. Afbeeldingen, cassettebandjes, dia's en filmbanden zijn overgebracht naar de afdeling Katholiek Leven in Beeld en geluid (KliB).

Inventarisatiewerkzaamheden: R.G.J. Spanings.

Nijmegen, april 2000

[1] De hieronder staande gegevens over de geschiedenis van de archiefvormer zijn voornamelijk geput uit het "verslag over doel, werkwijze, activiteiten en programma van het Kardinaal van Rossum Instituut" (Wassenaar 1957) en uit een het verslag over de periode 1 mei tot en met 12 november 1966 (Wassenaar 1966). Gegevens over de opheffing van het instituut werden verkregen uit de inv.nrs. 458-466 van de basislijst.

